

NEOBLÍBENÝ OKRUH

Poprvé v historii rubriky Velo trail guide vás titulkem zveme na čtenářův neoblíbený trail. Ale nebojte se, je to jen hříčka. Je to dobrý trail, Laco Tomáš ho má rád, jen patří k těm snazším, které navštěvuje. Ty složitější představují často spíš trialové sjezdy z horských vrcholů, jež běžný smrtník normálně těžko sejde pěšky. Zhlédli jsme je na videích, která si Laco sám natáčí (jeho nejúspěšnější vidělo skoro 70 000 lidí), a proto se mu nepovedlo zlákat nás právě tam.

Technika jízdy, kterou disponuje tenhle martinský borec, mě donutila zamyslet se, jak velmi daleko jsou limity toho, co všechno je na kole možné dokázat. S pozvánkou na trail poslal i odkaz na několik svých videí. Dávka nervozity, s níž jsem se k němu blížil, se dala krájet, ale naštěstí Laco je pohodář. Mé obavy se tak rozplynuly po odevzdání dresu Velo trail guide.

Velmi lukrativním kompromisem s ohledem na sjízdnost se stal okruh zahrnující vrchol Minčol (1363 m n. m.) – a tedy také osmikilometrový sjezd s výškovou ztrátou zhruba 1100 metrů. Nachází se v oblasti Malé Fatry a chválabohu je celý mimo národní park. Dostat se nahoru je vcelku fuška, vyhnout se tlačení je nemožné. Já znám čtyři alternativy: ze žilinské strany po žluté turistické znače z Tuří, kombinace cyklostezky 5431 ze Strečna a následné tlačení k vrcholu po modré, z Vrútek na Martinské hole po asfaltce a poslední možnost z Martina-Podháj po cyklostezce 5429 zase k Martinkám.

Na Lacův nápad zbavit se co nejvíce asfaltu a nechat se popovést k horské chatě reagují širokým úsměvem. Přítelkyni okamžitě dávám instrukce, kam má zavést auto po příjezdu, a máme vystaráno. O zábavu je postaráno hned na začátku. Laci pochvalně okomentuje hnědou barvu darovaného dresu s tím, že na něm není vidět bláto, načež padá uštěpačná poznámka od vedle stojícího kamaráda Kowboje: „To ano, když je jako medvědí hovno!“ Tak na tohle si dáme s radostí jedno půldeci

a vyrazíme. Nejdříve musíme vystoupat nutných 200 výškových metrů na vrchol Křižavy (1451 m n. m.) s neodmyslitelným televizním vysílačem. Je to poslední nudný úsek, tady asfalt nenávratně končí.

Kochat se, nebo jezdit – jen ne obojí!

Jezdit v panoramatech, jaká nám tenhle den naservírovali „ti nahoře“, je vždy něčím extra. Obě Fatry, Strážovské vrchy, Javorníky, to všechno periferně vnímám, když letíme po hřebeni dolů. V momentě jsem za nepozornost potrestaný a bike se mi ztrácí pod rukama až po řídítka. Letím do maskovaného, asi metr hlubokého rigolu – chyby se holt neodpouštěj. Samozřejmě přidávám efektní salto a sekám duši. Klidně to nazvěme pěkně trapnou chvilku, mám jasno, co si o mně ostatní myslí.

Z louky vklouzneme do lesa, a to doslovně. Po dešti před dvěma dny je veselo a podklad při brzdění uštěrluje, o slizkých kořenech a kamenech ani nemluvě. K samotnému Minčolu je to už jen kousek, ale právě tady se nevyhneme nošení kol. Je vidět, že mládenci jsou vytrénovaní ze svých výletů za kamzíky. Na skalnaté vrcholy v jejich okolí se jinak než po svých nedostanou a nevypadá to, že by jim to nějak překáželo.

Kdo maže, ten jede – sádlo nevyjímaje

Na vrcholu už čeká parta mládenců, která se k nám připojí na cestu směrem dolů (šlapali nahoru chlapsky sami, a to zmíněnou variantou ze Strečna). Zařadíme občerst-

vovací pauzičku, krátce podebatujeme, Laco jako správný středoslovák láduje do svých útrob místo gelů nebo fit tyčinek pořádný chleba se sádlem a k tomu z jeho rukavku vyukukje snad púlmetrový makovník. S tímto proviantem by uživil lokální utečenecký

tábor v Africe minimálně dva týdny.

S plnějším břichem stoupá i nálada do trailu, sjíždíme prvním sjezdem do sedla k dělu z druhé světové války, abychom na chvíli zas tlačili. Červená značka překvapí drobnými turistickými vložkami, ale

Ladislav Tomáš (27)

Laci, představ se prosím čtenářům Vela jako cyklista.

„Moji bikerskou základnou je město Martin ležící v srdci Turčianské kotliny, která je obklopená Malou a Velkou Fatrou. Jsem biker, který se nehoní za množstvím najetých kilometrů nahoru do kopce. Místa, kde rád jezdím, vlastně většinou ani nenabízejí možnost si to vyšlapat v sedle, bike je potřeba vynést na rameni. Na jízdu dolů z hory si vybírám trail, který prověří bike a stejně tak i moje schopnosti. To je to, co mě na tom baví. Pokusit se zdolat horu tou náročnější cestou za cenu, že by to bylo někde i neprůjezdné.“

Výjimečně nahradím obvyklé okénko „Hostitelův bike“ nejen otázkou, jaké kolo máš, ale také jak ho máš na takové ježdění vyladěné.

„Jezdím na fullu Cube Fritzz se zdvihy 160mm. Představec mám 50mm dlouhý kvůli lepšímu těžišti ve strmých terénech. Řídítka široká 760mm pomohou kontrole biku, na platformy s piny a bikové tenisky rovněž nedám dopustit. Možnost snížení zdvihu na 100mm díky Talasu udělá z biku XC raketu, ale při mém stylu jízdy (anebo nošení) toho jen zřídka kdy využiji. V tlumiči mám permanentně stejný tlak, ve vidlici měním tlak a útlum v závislosti na trailu. Dnes na naší společné vyjížďce, na svižném trailu, kde nebyly strmé technické pasáže, jsem zvolil nižší, abych pokud možno využil zdvih naplno. Na strmých extrémnějších trailech, spíš trialech, kde větší rychlost můžu zažít jen při pádu v podobě gravitačního zrychlení, nafukuji více a volím maximum vysokorychlostní komprese, aby se vidlice v prudkých padácích nořila co nejméně.“

Jaké tlaky voziš v pláštích, aby ses udržel v extrémních sklonech?

„Záleží opět na terénu, který jezdím. Když jde o skály, stačí mi vpředu 1,5 a vzadu 2,2 baru, v lese na kořenech a vlhkém podkladu vůbec neváhám podfouknout i na 1,0 vpředu a 1,5 vzadu. Bavíme se stále o trailu, kde nevalíte plné bomby jako v bikeparku, ale pomalu ‘plavete’ terénem a potřebujete cítit každou nerovnost. Při takových tlacích mám pocit, jako bych se trailu dotýkal rukama, ale v těchto podmínkách se na biku takto cítím nejlépe.“

Vzhledem k nízkým tlakům tedy lze předpokládat, že nepoužíváš duše, ale tmel.

„Tlaky matou, momentálně používám duše. Jezdil jsem i bez nich a je to fakt úplně jiný pocit, když nemáte valivý odpor duše, která už musí něco vydržet a váží 260g. Ale pláště Schwalbe Fat Albert, které obouvám, mají se životností na skalách trochu problémy. Nyní ale plánuji nazout Hans Dampf, který by toho měl na skalách snést víc, a to s tmelem, tak jsem sám zvědavý, jak dlouho bez duší vydrží.“

Natočil jsi fantastická videa pod hlavičkou Stubborn pictures z vícero lokalit, plánuješ další?

„Děkuji. Jsem rád, že se ti líbí. Je toho víc, kde chci ještě točit, a mám už i představu, jak by mohlo video vypadat. Chci ale

počkat na správnou chvíli, ale kde to bude, to zatím prozrazovat nebudu.“

Jak vypadá tvůj ideální výlet?

„Ideální podmínky jsou ani mokro, ani sucho. Něco mezi tím. Jelikož při svých jízdách moc kilometrů nenašlapu, můj ideální výlet vypadá takto: 1,5 hodiny nést bike na rameni, po výstupu se nechat unášet vrcholovou atmosférou, panoramaty, do toho si zakousnout makovník a když sjezd trvá aspoň 30 minut, je to fajn. Ideální čas je uprostřed týdne, kdy většina lidí pracuje a v horách je klid. Když celý den nepotkám ani živou duši, maximálně lesní zvěř. S pokorou a respektem projíždět horami, zdolávat trail, být bezvýznamnou součástí toho všeho. Ten pocit je nepopsatelný.“

Kdo tě ‘namočil’ do tohoto stylu?

„Když jsem si složil první lepší bike, začal jsem zkoušet všechno, co jsem viděl kolem sebe. Jednu dobu jsem skákal také dirty. Jen odraz a dopad. Na žádný trik jsem se ale neodvážil, tak jsem se rozhodl, že budu ‘sjezdař’. Dal jsem si dvakrát s místními borci sjezdovou trať, a když se mi při druhé jízdě dařilo kluků udržet, myslel jsem si, že to už umím dokonale. Hned v ten moment nastala tma a probral jsem se až v nemocnici. Tak skončila moje éra sjezdaře a dva roky jsem jezdil jen XC. Věděl jsem, že tohle nebude ono, a když mi kamarád Miro řekl, že zná borce, co jezdí kopce, jaké by mě do té doby ani nenapadlo sjet, a že by nás mohli někdy vzít s sebou, říkal jsem si, proč ne. A hned mě to nadchlo. Musel se nést bike na rameni. Úzké cestičky byly jako v nejkrásnějším bikerském snu. Bylo to úplně jiné, než všechno co jsem dosud poznal. Hned jsem věděl, že jsem se v tom našel a že tohle je jízda, která mě bude naplňovat.“

Je to ale dost drsné ježdění. Měl jsi nějaké zranění?

„Tomu se nevyhnul asi žádný biker. První vážné zranění bylo to výše zmíněné ve sjezdu. Měl jsem vážný otřes mozku, nemít tehdy přilbu, asi bych tu už nebyl. Potom už jen taková běžná zranění, co se ani nepočítají, ale minulý rok jsem si zlomil klíční

kost. Byl jsem tehdy sám v horách, jel jsem jednu z našich hřebenovek. Náročné úseky jsem krásně přejel a okouzlený blaženým pocitem úspěšně zvládnutého trailu jsem spadl na místě, které by každý rodič bez výčitek nechal sjet svoje dítě na koloběžce. Naštěstí to bylo kousek od vysokohorské chaty, kde jsem chataře zastihl chvíli před tím, než si chtěl dát pivo. Neváhal ani chvíli a odvezl mě i s bikem do nemocnice. Bike naštěstí ošetření nepotřeboval, mne ale operace neminula a celé léto jsem se na kolo mohl jen dívat. Tato zkušenost mě ujistila v tom, že respekt a pokora je na místě po celou dobu, co jedu na biku. Kdykoliv se může něco stát, bez ohledu na to, jestli jedete po svážnici nebo dolů strmým kopcem.“

Natáčíš také videa. Překvapily mne počty zhlédnutí.

„To i mne samotného. Já jsem amatér. Jako jezdec i jako producent videí. Dělán to pro radost a proto, že mě to baví. Moje do této chvíle nejúspěšnější video Steep má na Vimeu zatím 67 000 zhlédnutí.“

Pohybujete se v místech, kam kolo nesmí. Co téma ochranářů?

„Ano, měl jsem s nimi problémy. Bohužel podle našich zákonů je cyklista v lese hotovou pohromou, která ničí lesní cesty a stezky natolik, že to bylo potřeba zakázat a provinilce trestat. Kdybych se chtěl v našich horách pohybovat legálně, tedy jinak než pěší turista, jsou dvě možnosti. Stát se ochranářem, který má výjimku a můžu v horách jezdit i v autech, nebo těžit dřevo... Volím raději ilegální, ale méně devastáční způsob pohybu. Stále věřím, že tato do nebe volající hloupost jednoho dne skončí a nebudeme se muset obávat, že jako cyklisté jsme škodná a podle toho s námi bude nakládáno.“

Pavel Chrenčík

GERMAN ENGINEERED

BLACK FOREST 29R

Velká kola Black Forest 29R vás přenesou přes kameny, kořeny a brázdy. Pokořte obtížný terén s tímto lehkým kolem MTB s hliníkovým rámem. Jisté ovládání vám umožní zvládnout i technicky náročné terény. Budete se bavit všude, kam vás stopa zavede.

PRODEJCI FOCUS – ČR: **Praha 512** | Cyclestar s.r.o. | +420 251 566 780 | **Praha 6** | Bike Galery | +420 777 155 356 | **Praha 114** | Radek Dítě - bikeway.cz | +420 777 983 224 | **Praha 6** | Ramala s.r.o. | +420 222 516 866 | **Domažlice** | Ramala s.r.o. | +420 379 725 198 | **Klatovy** | Ramala s.r.o. | +420 376 323 377 | **Plzeň** | Ramala s.r.o. | +420 377 322 435 | **Rakovník** | Ramala s.r.o. | +420 313 512 361 | **Tábor** | Ramala s.r.o. | +420 731 517 476 | **Pardubice** | Milan Flos | +420 723 186 464 | **Hlinsko** | Ondřej Semerád | +420 777 294 535 | **Vrchlabí** | Milan Suhomel | +420 777 343 183 | **Liberec** | AG Kola | +420 731 523 740 | **Karlovy Vary** | Profisport | +420 353 560 053 | **Kadaň** | Jízdní kola Hnizdil | +420 474 345 111 | **České Budějovice** | Dvořák Petr | +420 602 492 827 | **Plzeň** | Cyklo Atom | +420 777 130 258 | **Plzeň** | Hepos West | +420 377 244 104 | **Kolín** | Kolokráms s. r. o. | +420 777 663 433 | **Křinec** | Josef Michl | +420 325 588 564 | **Havlíčkův Brod** | Veloservis s.r.o. | +420 596 431 044 | **Rtyně v Podkrkonoší** | Radek Čermák | +420 723 283 809 | **Bílá Třemešná** | Kupkolo.cz s.r.o. | +420 721 603 306 | **Jihlava** | Jízdní kola Čech | +420 563 331 650 | **Třebíč** | Tour Sport s.r.o. | +420 774 842 743 | **Brno** | XCR s.r.o. | +420 736 484 693 | **Slavkovu Brna** | Cyklo Kyjovský | +420 777 665 205 | **Morkovice-Slížany** | Ondřej Horák | +420 733 519 278 | **Zlín** | ForRide | +420 732 853 196 | **Moravská Třebová** | Martin Němčík | +420 608 861 453 | **Rožnov pod Radhoštěm** | Rožnovbike | +420 734 236 535 | **Bohumín** | Cyklo Apollo | +420 596 014 415 | **Haviřov** | Team Sport | +420 608 757 585 | **Stará Ves nad Ondřejnicí** | Martin Příkrýl | +420 603 520 428 | **Krnov** | Velosport Horák | +420 603 575 118 | **Opava** | Hynek Hluchý | +420 553 615 528 | **E-Bike Testcenter: Praha 512** | Cyclestar s.r.o. | +420 251 566 780 | **Liberec** | AG Kola | +420 731 523 740 |

je to jen nutné zlo předcházející sladké odměně. Kdo má rád kilometry lesních sjezdů, je tu na správném místě. Laci v popisu trochu přestřeluje, že se jedná o XC záležitost. Singl začne cenit zuby hned na začátku. Strmější úseky (hned první kamený je prověrkou kuráže) střídá zatáčka za zatáčkou, do některých se dá opřít, jiné uštělují jen při pomýšlení na náklon. Je zajímavé, že zatímco v mapě je nakreslená rovná čára, realita je fantasticky zábavná a o rovném úseku nemůže být ani řeč. Potěší také několik menších seskoků, je vidět, že domácí bikeri tu jezdí hodně a rádi.

Proč?!

Ještě před Saračnický tady nechávají vizitku také lesáci – jak je zejména v poslední době známo, těžba má vždy přednost před turizmem a výjimku nedělají ani v Lúčianské Malé Fatře. Je to trochu ironické, že těžké stroje úradům a ochranářům tolik nevadí, ale když Laci sjede některý z kopců v národním parku, to ano. To už je bombardovaný úředníky, kteří jaksi záhadně nevidí rozdíl mezi následky početných výjezdů těžké lesní techniky a jízdou na biku. Snad se na Slovensku pohnou ledy a MTB tu bude tolerované aspoň tak jako v okolních státech. Ale nekazme si náladu, vždyť jsme na jednom z top tří slovenských trailech (nyní ne podle Velo trail guida, ale podle naší sestavy KarpatyBYbike).

Tak to prrr! Nekončíme!

Červená značka nás přivádí strmým závěrem do sedla Javorina. Je paradoxem dnešního výjezdu, že Laci to odtud směrem dolů do Strečna nezná. Náš hostitel! Vždy tu totiž končí a svážníci se dostane směrem do Martina, což je pro něj nejjednodušší varianta zpět domů. Pro nás však jde o neodpuštělnou chybu. Když už jsme sem za ním jeli kus cesty, nechceme si zbývajících čtyřkilometrový úsek a sedm set výškových metrů vydatně podmazaných gravitací nechat ujít!

GPS a mapa ke stažení

Stahujte na www.iVelo.cz
– do vyhledávací zadejte

Web kód 12985

Následuje modrá značka po východní straně a jen potvrzuje mimořádnost fatranských stezek. Rychlý singl zařezaný ve svahu je prospikovaný kameny, nechybí strmý sešup a přeskok přes padlý strom. Naposledy tady byly seskoky dva, jeden zmizel.

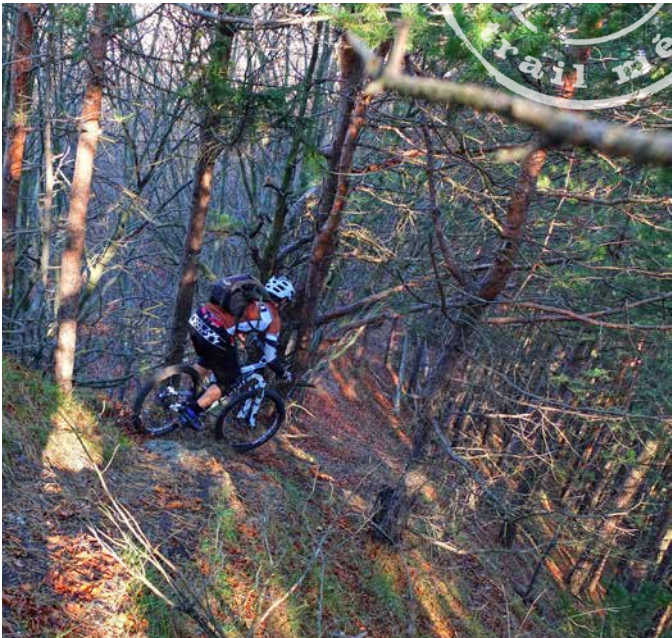
V přímém přenosu sledujeme brilantní pád s akrobatickou vložkou, pacient žije, a tak se jede dál. Spodní část sjezdu je na rozdíl od nejvýše položených partií sušší, podklad drží jako suchý zip. Blížíme se do sedla pod Kojšovou, nechybí rychlost a kličkování mezi stromy. Koncentrovaná radost pokračuje, nezkaží ji ani další krátký výstup. Ztracený flow

je zpět po prvních metrech, v nichž sklon znovu ukáže zábavnější tvář.

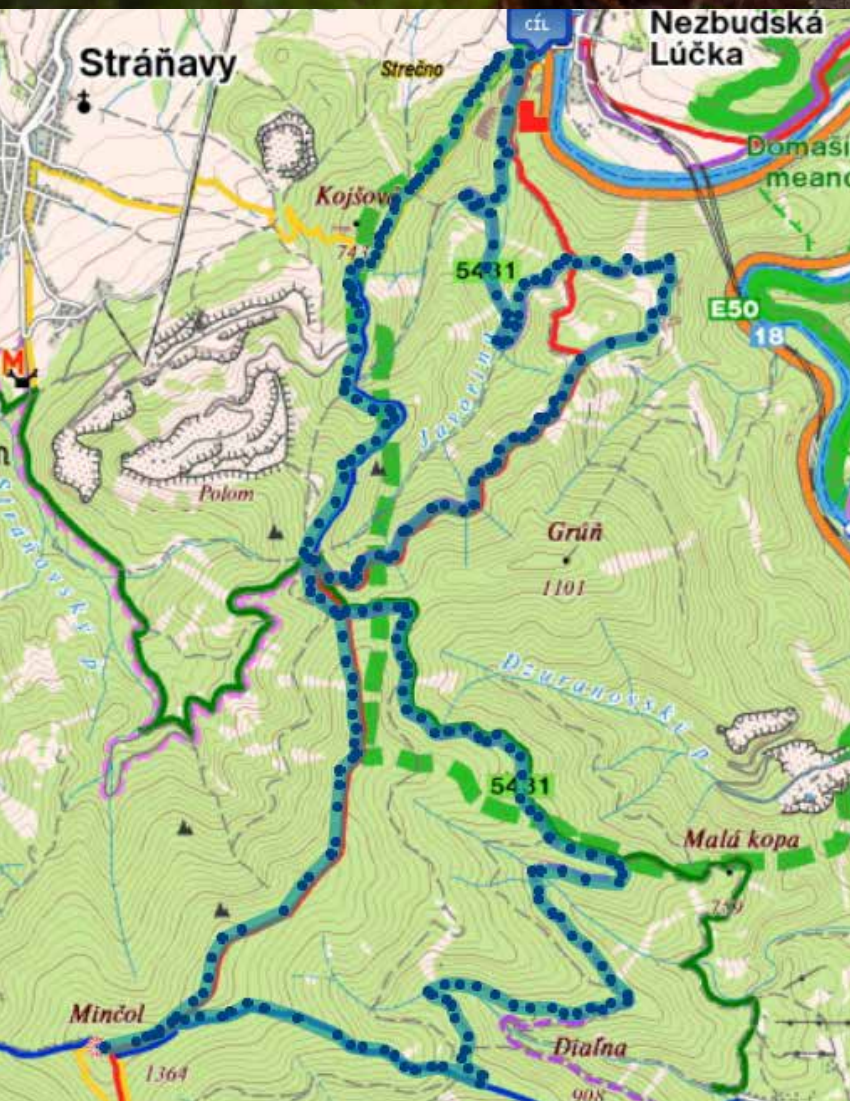
Budete-li nás následovat, dejte pozor, abyste nepřestřelili žlutou značku, respektive její směr, ony totiž existují dvě možnosti. První do Strážnav, to je doleva, ta nás nezajímá, a druhá do Strečna, tam parkujeme. Vyluštit tu smysl značení by dalo práci i soukromému detektivovi, je potřeba si zapamatovat jedinou věc – nepokračovat dolů svážnicí.

Dobře míchat a dochucovat

Závěrečné dva kilometry vyšperkované prudkými padáky a několika klopenkami roz-

délka okruhu: záleží na trase, ze Strečna je to 25 km a 1600 m převýšení
charakteristika trasy: fyzicky náročný výjezd s nutností kolo občas nést a technicky poměrně náročný dlouhý sjezd

doporučené kolo: minimálně trail bike, ideálně ale je all mountain se zdvihy 140–160 mm

doporučená mapa: Shocart č. 1084 – Velká Fatra, č. 1085 – Malá Fatra, 1:50 000

turistické zajímavosti v okolí: hřeben Křivánské Malé Fatry, scenérie na vrcholech

nejbližší cykloservis a prodejna: Velo sprint, Žilina; Šport Markovič, Martin
kdy vyrazit: nejlépe v období duben až říjen, ideálně v týdnu, kdy tu není tolik turistů

tip na ubytování a občerstvení: Penzión Alžbetka, Strečno (tel. +421 908 469 918, +420 737 621 608)

žhaví brzdy i smysly. To první vychladne v několika krátkých úsecích tlačení a to druhé zchladíme pivem v první hospodě. Dnes si ho určitě zasloužíme, a ne jen jedno. S borci, jakým se ukázal být Velo guide Laco, se nejede každý den, a to dnes neměl šanci ukázat maximum ze svého repertoáru. Ale věřte mi, že Minčol dá zabrat i těm zdatnějším z vás. Na vlastní oči jsme tu viděli sjezdaře, jak nedali některé věci načisto, proto pozor a celopéro s sebou.

Základní ingrediencí ke gurmánské ochutnávce jsou mimo jiné také povětrnostní podmínky. Ideální je pozdní léto až raný podzim.

Stopa je vyježděnější a spadlé větve odházené. Tolik z regionální kuchařky. Když máte hlad po terénu, velmi těžko najdete lepší flek než Martinské hole. Dlouhé singly na kteroukoliv světovou stranu: zelená do Tuří, modrá na Bystřičky, těžká neznáčená trasa do Podháje, stačí jen dobře prostudovat mapu a vyrazit. Komu by to nestačilo, může vybírat z nabídky severnější části pohoří, kterému – jak vyplývá z názvu – dominuje 1709 metrů vysoký Velký Kriváň. Pozor ale na tamní hranice národního parku, dle zákona oddělují slušné lidi od zbojníků.

Text a foto: Pavel Chlopčík